

طریقه تأویل به مصدر بردن:

بستگی به این دارد که ما بعد حرف مصدری، جمله فعلیه باشد یا اسمیه بنابراین داریم:
ما بعد حرف مصدریه:

۱. جمله فعلیه باشد:

○ مصدر فعل را گرفته و به فاعل یا نائب فاعل (خواه اسم ظاهر باشد یا ضمیر) اضافه میکنیم. البته واضح است که در حالتی که فاعل ضمیر است، باید آنچه مصدر را به آن اضافه میکنیم، ضمیر مجروری متناسب با فاعل باشد.

- أن جاء زیدٌ ← مجيء زید
- أن تصوموا ← صومکم

💡 توجه کنید که در تمام حالات تأویل به مصدر بردن، وقتی جمله مثبت است به حالت عادی و وقتی منفی است از ماده «عدم» استفاده میکنیم!

۲. جمله اسمیه باشد:

در این حالت هم دو احتمال وجود دارد:

(۱) خبر مشتق باشد.

○ مصدر مأخوذ از مشتق را به مبتدا اضافه میکنیم. البته ممکن است مبتدا اسم آن باشد یعنی مبتدای فی الحال او فی الاصل!
▪ عَجِبْتُ أَنْكَ قَائِمٌ ← عَجِبْتُ قِيَامَكَ

(۲) خبر جامد باشد:

○ از ماده «کون» در حالت مثبت و «عدم کون» در حالت منفی، استفاده میکنیم. به

عبارت دیگر فرمول این است = [کون + مبتدا + خبر]

▪ عَجِبْتُ مِنْ أَنْكَ زَيْدٌ ← عَجِبْتُ مِنْ كَوْنِكَ زَيْدًا (زید، خبر افعال ناقصه است)